1	ئەگەر قسەی حەق لە من دەپرسی؟	تێر ئاگای نییە هەرگیز لە برسی
2	بە قەول و قەرار قەت مەخۆ فریو	بە هیوای جیرانە ویشکە تیکوشیو
3	گوێ بگرە زەریف بۆ ئەم نەزیلە	مەسپێرە هەرگیز دووگ بە پشیلە
4	هەرچی خۆت نەیکەی بێ سودە کاکە	بە دستی خەڵکی مار بگری چاکە
5	لە نێو خاس و عام ئەم قسە زۆرە	ماڵی خۆنەخۆر بۆ چەکمەبۆرە
6	لای گەوج و نەفام نەسیحەت بایە	یاسین بۆ گوێلک، بلوێر بۆ گایە
7	ئەو کەسەی کوورەی نەوسی لە جۆشە	وەک کەری ماندوو مەحتلی چۆشە
8	ناتەواوی هۆی قڕە و جەنجاڵە	بەلام سفرەی پڕ هێمنی ماڵە
9	کە ناعیلاجی ڕووی کردە ماڵت	حەریفی دایکت دەکەی بە خاڵت
10	پیاوی قەرزی کۆن و خزمی دوور وڵات	دێنێتەوە بیر گەر زۆری بۆ هات
11	خزم بە کاری قیامەت نایە	مەعلوومە دنیا هەر بۆ دنیایە
12	بەو کەسە دەڵێن عاقڵ و وشیار	دوو جار لە جێیەک پێوەی نەدا مار
13	بە کەسێک دەڵێن عەقڵی تەواوە	خەمی نان بخوا شوتی هەر ئاوە
14	جارێکت خواردم بە سندانت بێ	دو جارت خواردم نۆشی گیانت بێ
15	گاڕانەکەیان ڕادا بە زۆری	تازە دەپرسێ لە مانگا بۆری
16	ئاوری بن کایە بۆسۆی لێ نایە	دزی خۆماڵی لە گرتن نایە
17	دز و خاون ماڵ گەر ببنە هاودەست	گا لە ڕۆچناوە دەردێنن بێ هەست

18	ئەگەر بکەویە بەر هەڵمەتی شێر	قەت پەنا مەبە بۆ ڕێوی بێ خێر
19	جوابی قوزەڵقۆرت، سندان و دەردە	پێشینە دەڵێن جێی کڵو بەردە
20	وەختێک دەزانی مەعنای حەوسەلە	بە کەوچکە ئاوێ نەکەویە مەلە
21	زانیت کە حەریف لە خۆت زیاترە	شەڕی خۆتڕێن نەکەی چاترە
22	دەستێک نەتوانی ببیڕی لە بێخ	دەبێ ماچی کەی وەک جەنابی شێخ
23	مردم لە داخی ئەو زل پانێرە	خۆی کردە وشتر لە ترسی گێرە
24	وا مەشهوورە ساڵ هەوەڵ بەهاری	خۆشی و ناخۆشی دەکا دیاری
25	نەهاتە بەربار ئەگەر کەری زل	بۆخۆت بۆی بەرە بە شان و بە مل
26	وایان فەرمووە پیاوانی زانا	کۆسە چوو بۆ ڕیش سمێڵی دانا
27	بیستوومە لە زۆر پیاوانی ماقووڵ	شەر بە شمشێر و مامەڵە بە پووڵ
28	میوان نایەوێ سفرە ڕەنگین بێ	نانت جۆیین بێ، خوڵقت گەنمین بێ
29	پیاوی میوانگر چوو بۆ هەر جێیە	بێ منەت نان و خوانی خۆی پێیە
30	هەڵاتن عەیبە بۆ پیاوی شەڕکەر	بەلام هێندێ جار پێی دەڵێن هونەر
31	خودای تەعالا کار بێ جێ ناکا	تا کێو نەبینێ بەفری تێ ناکا
32	بۆ ئەم نەزیلەش گوێ رابدێرە	چێشتی پڕ کابان بێ خوێ یا سوێرە
33	کەسێ نەگبەتی بێتە سەر شانی	پەڵووڵە بخوا دەشکێ ددانی
34	ئەگەر گلۆڵەی تۆ کەوتە لێژی	بە تەما مەبە کەس خاست بێژی

35	حەز دەکەی دوور بی لە گێرە و کێشە	بە قەد بەڕەی خۆت پێ ڕابکێشە
36	پێم خۆشە گورگی وڵاتەکەی خۆم	بمخوا نەوەکوو شێری عەرزەڕۆم
37	ئەی خوێن مژی گەل تا زووە بمرە	دەڵێن سەگی هار چل شەوی عومرە
38	زگ گورگی سەر مەڕ! بۆ وا فەقیری؟	خۆ تۆ هەوێنی نۆ مەنجەڵ شیری!
39	هەرچی مێرووله کردی بە ساڵێ	وشتر لێسی دا هەر بە قەپاڵێ
40	ئێش بە بێ زەحمەت مەحاڵە بوونی	پیاو ماسی بگرێ تەڕ دەبێ قوونی
41	ئاوت خواردەوە جارێک لە کانی	بەردی تێ مەخە، خۆ تۆ ئینسانی!
42	لەگەڵ کێ خواردت چایەکی تاڵی	خەیانەت مەکە بە سەر و ماڵی
43	خۆت ناحەز مەکە لە کن تەڵەبکار	حیساب بە دینار، بەخشین بە خەڵوار
44	هیچ عەیب ناکەی دەبوو داڕزی	ڕەفیقی قافڵە و شەریکی دزی!
45	شایی لەگەڵ گورگ ئەکەی بە درۆ	بۆ مەڕیش دەکەی شیوەن و ڕۆڕۆ
46	هیوام پێت نییە زل و بێ خێری	بە کەر ناوێری، بە کورتان شێری.
47	ئەوی دۆست دەیکا، پێی ناکرێ دوژمن	هەر جارێک ناشتا دەکا درۆزن
48	پیاو بەخزم و دۆست دەبێ کۆڵەوار	ناقەڵشێ، هۆرە لە خۆی نەبێ، دار
49	جێی مست و زللە، پێلەقە و شەقە	لە قەدیمەوە قسەی حەق ڕەقە
50	لەگەڵ ئەم بیر و باوەڕە چۆنی؟	دەڵێن چێشتی خۆش دیارە بە بۆنی.